

بررسی تطابق درمان های انجام شده در بخش اطفال توسط دانشجویان با موارد تعیین شده در کوریکولوم در دانشکده دندانپزشکی یزد در سال ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۳

تهیه کننده: سید محمد مهدی موسوی

گروه هدف: متخصصان و پژوهشگران، سیاستگذاران درمانی

کد طرح: ۱۸۱۹۳

زمستان ۱۴۰۳

کوریکولوم آموزشی

کوریکولوم آموزشی در هر رشته به عنوان چارچوبی عمل می کند که تمامی تصمیمات و اقدامات مرتبط با برنامه ریزی درسی را در قالب یک طرح جامع جمع آوری می کند. به عبارت دیگر، کوریکولوم اهداف کلی و ویژه، محتوای آموزشی، تجربه های یادگیری و فرآیندهای مربوط به هر رشته را توضیح می دهد. در نهایت، این برنامه مشخص می کند که دانشجو پس از گذراندن دوره آموزشی، چه دانش، مهارت ها و تجربه هایی کسب خواهد کرد.

ارزیابی

ارزشیابی ابزاری ضروری برای سنجش کیفیت برنامه آموزشی و ارزیابی میزان موفقیت و اثربخشی آن است. با استفاده از ارزشیابی، می توان درباره برنامه آموزشی قضاوت کرده و تصمیماتی مانند ادامه، اصلاح یا ایجاد تغییرات لازم در آن اتخاذ کرد. در سال های اخیر، این فرآیند در نظام های آموزشی جهان به طور چشمگیری گسترش یافته و در کنار

توسعه کمی، توجه ویژه ای به ارزیابی کیفی در مراکز آموزش عالی معطوف شده است. کوریکولوم آموزشی باید توسط واحدهای مرتبط به دانشجویان ارائه شود تا مسیر آموزش به وضوح مشخص شود. همچنین، ضروری است که ارزشیابی های میان دوره و پایان دوره بر اساس این کوریکولوم طراحی و اجرا شوند.

آموزش دندانپزشکی

در دوره آموزش دندانپزشکی، دانشجویان مهارت های کلیدی مربوط به حوزه های کلینیکی، غیرکلینیکی و همچنین برقراری ارتباط مؤثر با بیماران را فرا می گیرند. یکی از اهداف اساسی برنامه های آموزشی دندانپزشکی، تقویت مهارت های بالینی است که از ارکان اصلی صلاحیت یک دندانپزشک محسوب می شود.

تطابق

تطابق به میزان همخوانی بین محتوای تعیین شده در برنامه درسی و عملکرد عملی دانشجویان در محیط‌های آموزشی و بالینی اشاره دارد. این مفهوم معیاری برای ارزیابی کارآمدی آموزش و میزان تحقق اهداف آموزشی در عمل محسوب می‌شود.

بررسی تطابق می‌تواند نشان دهد که تا چه حد آموزش‌های ارائه شده دانشجویان را برای موقعیت‌های واقعی حرفه‌ای آماده کرده و نیازهای مهارتی آن‌ها را برآورده می‌کند.

نتایج بدست آمده از مطالعه فوق همسو با این مطالعه حاضر بود و این مسئله نشان می‌دهد که میزان پذیرش بیمار در دانشکده دندانپزشکی یزد به طور کلی پایین بوده که منجر به کاهش تعداد درمان‌های انجام شده در بخش‌های مختلف آموزشی شده است. این نتایج ضرورت افزایش تعداد بیماران در دانشکده‌های دندانپزشکی را به منظور ارتقای کیفیت

آموزشی و بهبود مهارت‌های بالینی دانشجویان برجسته کرد.

یکی از مهم‌ترین عوامل کاهش تعداد بیماران مراجعه کننده به دانشکده دندانپزشکی یزد، تعرفه‌های بالاتر خدمات درمانی این دانشکده نسبت به سایر مراکز آموزشی وابسته به دانشگاه است. این تفاوت در تعرفه‌ها، به‌ویژه در شرایط اقتصادی کنونی، می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر تصمیم‌گیری بیماران برای انتخاب دانشکده به عنوان مرکز درمانی داشته باشد. بسیاری از بیماران، به‌ویژه اقشار کم‌درآمد، ترجیح می‌دهند با اندکی هزینه بیشتر به مراکز درمانی دیگر مراجعه کنند تا خدمات توسط متخصصین مربوطه را در مراکز دولتی دریافت کنند.

آموزش دستیاران تخصصی در بخش‌های آموزشی، به‌ویژه بخش اطفال، به عنوان یکی دیگر از دلایل احتمالی کمبود بیمار لازم برای دانشجویان دوره عمومی دندانپزشکی می‌باشد. بخش عمده‌ای از درمان‌های مشخص شده در کوریکولوم آموزشی دوره عمومی، نظیر SSC و پالپکتومی، به آموزش دستیاران تخصصی واگذار شده است. این رویکرد، با محدود کردن فرصت‌های یادگیری عملی دانشجویان عمومی، می‌تواند آن‌ها را از دستیابی به اهداف آموزشی پیش بینی شده، دور کند.

بخش قابل توجهی از درمان‌های انجام شده توسط دانشجویان در بخش اطفال دانشکده دندانپزشکی شهید صدوقی یزد با الزامات کوریکولوم آموزشی همخوانی ندارند.

طی یک مطالعه توصیفی-مقطعی در دانشکده دندانپزشکی شهید صدوقی وضعیت تطابق درمان‌های انجام شده توسط دانشجویان دوره عمومی سال ۱۴۰۱-۱۴۰۳ بررسی شد. درمان‌های انجام شده ۱۴۸ دانشجو در ۳ واحد بخش اطفال از طریق لاگ بوک‌های آموزشی مشخص شد. میزان تطابق کلی درمان‌های انجام شده (۳۱٪) بود و تفاوت قابل توجهی در تطابق بین دانشجویان بر حسب نوع ورودی و واحد اطفال مشاهده شد ولی نوع جنسیت ارتباط معناداری با میزان تطابق نداشت.

منابع:

1- Sodagar A, Jafari A, Sedighpour L, Ghahremani Gol H. Assessment of the clinical skills of dental students in the dept. of pediatric dentistry. Iranian Journal of Pediatric Dentistry. 2015;10(2):81-8.